Niech A będzie przekształceniem liniowycm, $e_1, e_2, \dots, e_n$ bazą w R, a $[a_{ik}]$ macierzą przkształcenia A w tej bazie. Niech

$$x = \zeta_1 e_1 + \zeta_2 e_2 + \ldots + \zeta_n e_n, \tag{1}$$

$$Ax = \eta_1 e_1 + \eta_2 e_2 + \ldots + \eta_n e_n.$$
 (2)

Wyraźmy współrzędne $\eta_1, \eta_2, \dots \eta_n$ wektora Ax przez współrzędne $\zeta_1, \zeta_2, \dots, \zeta_n$ wektora x. Mamy

$$Ax = A(\zeta_1e_1 + \zeta_2e_2 + \dots + \zeta_ne_n) =$$

$$= \zeta_1(a_{11}e_1 + a_{21}e_2 + \dots + a_{n1}e_n) +$$

$$+\zeta_2(a_{12}e_1 + a_{22}e_2 + \dots + a_{n2}e_n) +$$

$$\dots$$

$$+\zeta_n(a_{1n}e_1 + a_{2n}e_2 + \dots + a_{nn}e_n) =$$

$$= (a_{11}\zeta_1 + a_{12}\zeta_2 + \dots + a_{1n}\zeta_n)e_1 +$$

$$+(a_{21}\zeta_1 + a_{22}\zeta_2 + \dots + a_{2n}\zeta_n)e_2 +$$

$$\dots$$

$$+(a_{n1}\zeta_1 + a_{n2}\zeta_2 + \dots + a_{nn}\zeta_n)e_n +$$

A zatem, porównująć to ze wzorem (2), otrzymujemy

lub krócej

$$\eta_i = \sum_{k=1}^n a_{ik} \zeta_k. \tag{3}$$

Tak więc jeżeli przeształcenie liniowe A ma w danej bazie e, e, ..., e macierz $[a_{ik}]$, to wektory bazy przekształacają się za pomocą kolumn tej macierzy (wzór(3)), a współrzędne dowolnego wektora x za pomocą jej wierszy (wzór(3)).

3. Dodawanie i mnożenie przekształceń liniowych. Przekształcenia liniowe można dodawać i mnożyć.

OKREŚLENIE 2. $\mathit{Iloczynem\ przekształceń\ liniowych\ A\ i\ B\ nazywamy\ przekształcenia\ C\ polegające na kolejnym najpierw przekształcenia\ B, a następnie przekształcenia\ A.$

Inaczej mówiąc: C = AB oznacza, że dla każdego x jest Cx = A(Bx).

Iloczyn przekształceń liniowych jest przekształceniem liniowym, t
j, spełnia warunki 1° i 2° . Rzeczywiście,

$$C(x_1 + x_2) = A[B(x_1 + x_2)] = A(Bx_1 + Bx_2) =$$

= $ABx_1 + ABx_2 = Cx_1 + Cx_2$

Pierwsza równość napisaliśmy na podstawie określenia iloczynu, drugą na podstawie własnośći 1° dla przekształcenia B, trzecią na mocy tej samej własności dla przekształcenia A i wreszcie czwartą znów na mocy określenia iloczynu.

Analogicznie wykazuje sie, że $C(\lambda x) = \lambda Cx$

Jeżeli E jest przekształceniem jednostkowym, a A dowolnym przekształceniem, to łatwo sprawdzić, że

$$AE = EA = A$$
.

Jak zwykle, określamy potegi przekształcenia A:

$$A^2 = A * A$$
, $A^3 = A^2 * A$, ...

Tak jak dla liczb określamy $A^o = E$. Jest jasne, że

$$A^{m+n} = A^m * A^n.$$

PRZYKŁAD. Niech R będzie przestrzenią wielomianów P(t) stopnia nie wyższego niż n-1. Określamy w niej przekształcenie D wzorem

$$DP(t) = P'(t),$$

gdzie P'(t) jest pochodną wielomianu P(t). Wówczas dla dowolnego P(t) $D^2P(t) = D(DP(t)) = (P'(t))' = P''(t)$.

Ćwiczenie. Wybierz w przestrzeni wielomianów stopnia nie wyższego niż n-1 bazę podaną w przykładzie 3 ustępu 2 niniejszego paragrafu. Znaleźć w tej bazie macierze przekształceń $D, D^2, D^3, \dots$

Wiemy, że przy danej bazie $e_1, e_2, \ldots, e_n$ każdemu przekształceniu liniowemu odpowiada macierz. Przypuśćmy, że przekształceniu A odpowiada macierz $[a_{ik}]$, przekształceniu B macierz $[b_{ik}]$; znajdźmy macierz $[c_{ik}]$ odpowiadającą przekształceniu C = AB. Na mocy określenia macierzy przekształcenia C mamy

$$Ce_k = \sum_i c_{ik} e_i. (4)$$

Dalej

$$ABe_k = A(\sum_{j=1}^n b_{jk}e_j) = \sum_j b_{jk}Ae_j = \sum_{j,i} b_{jk}a_{ij}e_i$$
 (5)

Porównując współczynniki przy e_i w równościach (4) i (5) otrzymujemy

$$C_{ik} = \sum_{j} a_{ij} b_{jk}. (6)$$

Widzimy, że element c_{ik} macirzey C jast sumą iloczynów elementów i-tego wiersza miacierzy A przez odpowiednie elementy k-tej koloumny macierzy B. Tak określona macierz